

ikke komme ind paa lignende Tal for Provinsens Vedkommende, men kun gøre opmærksom paa, at naar man er kendt med Arbejdsvilkaarene i de frie Erhverv for Fagarbejdere i Provinsen, er der ingen Tvivl om, at Lønnen der i Gennemsnit ligger væsentlig lavere end her i Hovedstaden. Naar vi ser paa det foreliggende Lovforslag, er der jo ikke Tale om at ændre Klassificeringen og den Slags Ting, de tekniske Regler gaar i det hele og store igen i den nye Lov.

I det nye Lønningsystem er der to Ting, som man særlig fæster sig ved: man er gaaet bort fra Pristallet, og der indføres et Forsørgertillæg. Man kunde vel undres over, at Venstre nu gaar helt bort fra Pristallet, idet det jo er en kendt Sag, at det ikke mindst er fra Venstres Side, at man under de foregaaende Behandlinger af Lønningsloven har holdt paa, at en betragtelig Del af Lønnen burde gives efter den saakaldte glidende Skala. Naar vi nu paa nærværende Tidspunkt gaar bort fra Pristallet, er det, fordi — som den højtærede Finansminister sagde — vi maa formene, at Lønningsniveauet og Pristallet i alt Fald en Overgang vil ligge nogenlunde fast. Der er ogsaa det Opportunitets-hensyn, at hvis vi, som vi ønsker, skal indføje et Forsørgertillæg i Loven, kan vi ikke opretholde Konjunktur- og Dyrtidstillaegget, thi saa bliver der ikke Plads til det nye Tillæg, her er Tale om. Jeg vil gerne tilløje, at vi ved senere Arbejder med nye Lønningsordninger gerne vil tage dette Spørgsmaal op. Vi mener ikke, vi kan gøre det under de nuværende Forhold, hvor vi ret hurtigt maa naa til et Resultat, men i Almindelighed vil vi gerne overveje ogsaa dette Spørgsmaal i Fremtiden, og vi indrømmer, at Pristallet under de stærkt svingende Konjunkturer i den forløbne Tid har haft sin Betydning. Men vi har ogsaa set, at dette i og for sig teoretisk set saa gode Standpunkt har haft sine Skyggesider. Det har i nogen Maade virket som et tveægget Sværd, maaske ikke mindst ude i det frie Erhverv under de svigtende Konjunkturer, da der ikke er Tvivl om, at det, at man bestemt har vidst, at Lønnen vilde gaa saa og saa meget ned i Løbet af kort Tid, har haft sin Andel i de vanskelige Arbejdsforhold, vi har haft, og man

har drøftet, om man ikke her kunde naa til en bedre Ordning. Jeg minder saaledes om, at det ærede Medlem Hr. Dahlgaard har talt om at gaa over til et kvartaarligt Pristal, for at Konjunkturerne ude i den store Verden hurtigere kunde gøre sig gældende indenfor vort Omraade. Men det er ogsaa rigtigt, hvad Finansministeren sagde, at Pristallet i sig selv efter dets Opbygning i nogen Maade modvirker sin Hensigt, idet man siger baade paa det ene og det andet Omraade: Vi kan ikke gaa tilstrækkeligt nedad med Varepriserne i Forhold til Udlandet, fordi vi endnu har de høje Lønningsudgifter o. s. v. Spørgsmaalet er, om vi ikke i de fremtidige Overvejelser paa dette Omraade skulde se at naa til et Pristal, der i højere Grad var Udtryk for Verdenskonjunkturerne, altsaa i højere Grad var Udtryk for Raavarernes Pris. Men det er, som sagt, et Forhold, som vi fra Venstres Side er villige til senere at overveje.

Derimod har man ikke Ret til at undre sig over, at Venstre for sit Vedkommende her gaar til at indføre Forsørgertillæg. Det er ud fra den Betragtning, at hvis vi gik til fuldstændig at fjerne Konjunkturillaegget nu, saa vilde visse Familier, navnlig Familier med mange Børn, efter vort Skøn blive temmelig haardt ramt af den Nedgang, der er Tale om. Nu siges der i den Henvendelse, jeg nys omtalte, fra Tjenestemændenes Organisationer, at Forsørgerprincippet maa Tjenestemændene absolut modsætte sig. Ja, ja, jeg vil dog gøre opmærksom paa, at denne Sag, som i øvrigt de fleste Sager, jo har en Forhistorie. Jeg skal minde om, at der i Lønningskommissionens Betænkning, Side 94, er skrevet dette: „Tanken om, at der ved Udmaalningen af Lønningerne til det offentlige Tjenestemænd bør tages Hensyn til Tjenestemandens Forsørgelsesbyrder, bundet i den Betragtning, at Staten maa være interesseret i, at der ikke alene er nominel, men ogsaa reel Ensartethed i de økonomiske Kaar for de Tjenestemænd, der placeres paa samme Lønningstrin.“ Nu er der sagt, at et saadant Lønningsystem kan man ikke indføre indenfor de frie Erhverv, og følgelig bør man heller ikke gennemføre det for Statens Vedkommende. Men jeg skulde dog mene, at det vilde være en daarlig